

39809

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhân** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **02.02.2026**

İskender
İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

10 farklı ilde Migros'un 12 deposunda çalışan yaklaşık 5 bin işçi, kendilerine dayatılan yüzde 28'lik sefalet zammına karşı sendikaları DGD-Sen öncülüğünde eylemlerini sürdürmektedir. 2025 yılının ikinci çeyreğinde satışlarını artırarak 92 milyar TL ciroya ulaşan, brüt kârını 21,9 milyar TL'ye, faaliyet kârını ise 5,2 milyar TL'ye yükselten Anadolu Grubu'na bağlı Migros, yüksek kârlılığına rağmen işçilere yoksulluk ücretini dayatmaktadır. Bu dayatma, Erdoğan-Şimşek imzalı ekonomi programının sermayeye verdiği cesaretle, işçilerin en temel haklarını ihlal eden uygulamalarla sürdürülmektedir.

Açlık sınırının 31 bin 224 TL'ye, yoksulluk sınırının ise 101 bin 706 TL'ye ulaştığı bir tabloda Migros yönetimi, milyonlarca işçiye reva görülen asgari ücret artışının yalnızca bir puan üzerindeki bir oranı depo işçilerine dayatmaktadır. Oysa işçilerin talepleri son derece açıktır: maaşlara net yüzde 50 zam, depo işkolu korunarak kadrolu çalışma, banka promosyonlarının işçilere ödenmesi ve vergi yükünün patronlar tarafından üstlenilmesi.

İşçilerin kararlı mücadelesi sonucunda Migros yönetimi geri adım atmak zorunda kalmış ve 7 bin 875 taşeron işçinin kadroya alınacağını açıklamıştır. Ancak bu adım, toplu iş sözleşmesi hakkının Tez-Koop-İş Sendikasına üyelik şartına bağlanmasıyla birlikte, Anayasa'nın 51. maddesiyle güvence altına alınan sendika seçme özgürlüğünün açıkça ihlal edilmesine dönüşmüştür. Toplu pazarlık hakkının, belirli bir sendikaya zorla üyelik karşılığında pazarlık konusu yapılması, Migros'un hukuka aykırı uygulamalar zincirinin ilk halkasını oluşturmaktadır.

Bu sürecin ikinci aşamasında Migros, işçilerin birliğini dağıtmak ve eylemleri bastırmak amacıyla İş Kanunu'nun 25/II. maddesini kötüye kullanarak 280'den fazla işçiye işten çıkarmıştır. Gerçeğe aykırı şekilde 42-50 kodlarıyla yapılan bu fesihler, işçilerin kıdem ve ihbar tazminatı haklarını gasp ettiği gibi, sendikal faaliyet nedeniyle işten çıkarma yasağını da ihlal etmektedir. Ayrıca şirketin sağladığı lojmanlarda kalan işçilere hukuka aykırı biçimde tahliye bildirimleri yapılmış, emekçiler kış koşullarında barınma haklarından yoksun bırakılarak fiilen sokağa itilmiştir.

Üçüncü hukuksuzluk halkası ise işkolu değişikliği dayatmasıdır. Depo işçileri, yaptıkları işin niteliği gereği 16 No'lu "Taşımacılık, Depolama ve Haberleşme" işkoluna tabi olmalarına rağmen, Migros tarafından 10 No'lu "Ticaret, Büro, Eğitim ve Güzel Sanatlar" işkoluna kaydırılmaktadır. Bu uygulama, yalnızca sendikal örgütlenmeyi zayıflatmayı değil; depolarda yürütülen ağır ve tehlikeli işlerin doğurduğu iş sağlığı ve güvenliği yükümlülüklerini kâğıt üzerinde ortadan kaldırmayı da hedeflemektedir. İşkolu değişikliği yoluyla işçiler, yıpranma payı, iş kazalarına karşı koruma ve toplu pazarlık haklarından sistematik biçimde mahrum bırakılmaktadır.

Haklarını almak için Migros patronu Tuncay Özilhan'ın konutunun önünde demokratik haklarını kullanarak eylem yapan işçiler, sendika temsilcileri ve uzmanlarla birlikte yaklaşık 100 kişi, kolluk kuvvetleri tarafından ablukaya alınmış; saatlerce alıkonulduktan sonra ters kelepçe uygulanarak gözaltına alınmıştır. Böylece Migros işçilerinin hak arama mücadelesinin karşısına patronlar değil, devletin kolluk güçleri çıkarılmış; sermayenin çıkarları, emekçilerin anayasal haklarının önüne geçirilmiştir.

Bu soru önergesi, Migros'un yüksek kârlarına rağmen işçileri yoksulluğa mahkûm eden, sendikal hakları gasp eden ve iş hukukundaki kısıntı halinde kalmış hakları dahi sistematik biçimde ihlal eden bu suç zincirinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından derhal incelenmesi talebiyle verilmiş açık bir suç duyurusudur.

Bu Bağlamda;

1. Migros gibi rekor kârlar açıklayan sermaye gruplarının, depo işçilerine asgari ücretin yalnızca bir puan üzerinde artışı dayatmasının; asgari ücretin hem fiilen genel ücret hâline getirilmesi hem de milyonlarca işçiyi açlık sınırında tutan bir sefalet ücreti olarak belirlenmesi üzerine kurulu politikalarınızdan cesaret aldığı açık değil midir? Bu politikalarla tüm işçilerin açlıkta eşitlenmesinin sorumluluğu size ait değil midir?
2. Migros tarafından 280'den fazla işçinin İş Kanunu'nun 25/II. maddesi gerekçe gösterilerek işten çıkarılmasına ilişkin olarak, bu fesihlerin sendikal faaliyet nedeniyle yapıp yapılmadığını tespit etmek üzere Bakanlığınızca bir iş müfettişi görevlendirilmiş midir?
3. Türkiye'nin dört bir yanında haklarına ve sendikal örgütlenmeye sahip çıkan işçilerin 42-50 çıkış kodlarıyla işten atılmasının artık yaygın ve bilinen bir cezalandırma mekanizmasına dönüştüğü ortadayken, bu kodların patronlar tarafından sistematik biçimde kullanılmasına bilerek ve isteyerek neden göz yumuyorsunuz? Bu hukuksuzluğu neden denetlemiyor, neden yaptırım uygulamıyorsunuz?
4. Migros'un, taşeron işçilerin kadroya alınmasını Tez-Koop-İş Sendikasına üyelik şartına bağlamasının, Anayasa'nın 51. maddesi uyarınca güvence altına alınan sendika seçme özgürlüğünü ihlal ettiği açık değil midir? Bu uygulamaya karşı Bakanlığınızca herhangi bir yaptırım uygulanmış mıdır?
5. Migros depolarında çalışan işçilerin, yaptıkları işin niteliğine rağmen 16 No'lu "Taşımacılık, Depolama ve Haberleşme" işkolundan çıkarılarak 10 No'lu işkoluna kaydırılması hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Bu işlemin hukuka aykırılığına ilişkin bir denetim yapılmış mıdır?

6. İşkolu değişikliği yoluyla işçilerin işçi sağlığı ve güvenliği, yıpranma ve toplu pazarlık haklarının fiilen ortadan kaldırılması hamlesi hakkında Bakanlığınızca herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?

7. Migros'ta sefalet ücreti dayatması, sendikal hak ihlalleri, işten atmalar, işkolu oyunları ve kolluk müdahaleleri bir bütün olarak ortadayken; Bakanlığınızın bugüne kadar ne kamuoyuna dönük bir açıklama yapmamış olması ne de Migros işçilerini dinlemeye yönelik herhangi bir girişimde bulunmaması, "görmedim, duymadım, bilmiyorum" tutumunu sürdürmeye devam edeceğiniz anlamına mı geliyor?

8. Bakanlığınız, sorumluluğunu yerine getirerek sendikal faaliyetleri nedeniyle işten atılan işçilerin işe iade edilmesi ve Migros işçilerinin meşru taleplerinin karşılanması için somut ve bağlayıcı bir adım atacak mıdır?

9. "Barajsız sendika, yasa dışı grev, güvenceli iş" talepleriyle on binlerce işçinin imzasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulmuş ve halen yasalaşmayı bekleyen sendikal hak ve özgürlüklere ilişkin kanun teklifi (Esas no: 2 / 3163), Migros örneğinde görüldüğü üzere; sendikal hakların engellenmesi, baskı ve tazminatsız fesihlerle iş güvencesinin ortadan kaldırılması ve grev hakkının fiilen kullanılamaz hâle getirilmesi gibi uygulamaların önüne geçmeyi hedeflemektedir.

Bakanlığınız bu kanun teklifinin ivedilikle hayata geçirilmesi, benzer hukuksuzlukların tekrar yaşanmaması ve işçilerin sendikal hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınması için hangi somut adımları atacaktır?